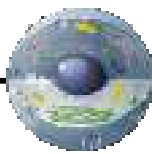

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна
Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка, Україна
Університет кардинала Стефана Вишинського у Варшаві, Польща
Телавський державний університет ім. Якова Гогешвілі, Грузія
Барановицький державний університет, Республіка Білорусь

III Міжнародна заочна науково-практична конференція

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Збірник статей

Ніжин
25 квітня 2017 року

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна
Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка, Україна
Університет кардинала Стефана Вишинського у Варшаві, Польща
Телавський державний університет ім. Якова Гогешвілі, Грузія
Барановицький державний університет, Республіка Білорусь

III Міжнародна заочна науково-практична конференція

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Збірник статей

Ніжин
25 квітня 2017 року

Министерство образования и науки Украины
Нежинский государственный университет
имени Николая Гоголя, Украина
Черниговский национальный педагогический университет
имени Т.Г. Шевченко, Украина
Университет кардинала Стефана Вишинского в Варшаве, Польша
Телавский государственный университет им. Якова Гогебашвили, Грузия
Барановичский государственный университет, Республика Беларусь

III Международная заочная научно-практическая конференция

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ БИОЛОГИЧЕСКОЙ НАУКИ

Сборник статей

Нежин
25 апреля 2017 года

Ministry of Education and Science of Ukraine
Nizhyn Gogol State University, Ukraine
Taras Shevchenko National Pedagogical University of Chernigiv, Ukraine
Cardinal Stefan Wyszynski University in Warsaw, Poland
Jakob Gogebashvili Telavi State University, Georgia
Baranovichi State University, Republic of Belarus

**III-rd International extramural
scientific-practical Conference**

**CURRENT ISSUES
OF BIOLOGICAL SCIENCE**

Book of articles

Nizhyn
April 25, 2017

Редакційна колегія:

Давіташвілі М., к.б.н., професор департаменту природничих наук, керівник служби управління якістю факультету точних і природничих наук Телавського державного університету, Грузія.

Панасюк Д., кандидат наук, ад'юнкт, факультет біології і навколишнього середовища, Університет кардинала Стефана Вишинського у Варшаві, Польща.

Марисова І.В., к.б.н., професор кафедри біології, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна.

Сенченко Г.Г., к.х.н., декан природничо-географічного факультету, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна.

Гавій В.М., к.б.н., доцент кафедри біології, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна.

Приплавко С.О., к.с.-г. н., доцент кафедри біології, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна.

Лобань Л.О., доцент кафедри біології, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Україна.

Ігнатенко Т.Г. – технічний редактор.

III Міжнародна заочна науково-практична конференція "Актуальні питання біологічної науки": Збірник статей – Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. – 186 с.

Збірник містить матеріали III Міжнародної заочної науково-практичної конференції "Актуальні питання біологічної науки" (Ніжин, 25 квітня 2017 р.).

Видання адресоване науковцям, викладачам, учителям, аспірантам та всім, хто цікавиться проблемами сучасної біологічної науки та методикою викладання біологічних дисциплін.

У текстах матеріалів конференції, опублікованих у даному збірнику, збережено авторський стиль викладу матеріалу. За достовірність поданої інформації та можливість її відкритого друку несуть відповідальність автори.

© Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя. 2017

Зміст

Геоботаніка	8
1. Стасюк М.В; Іщук Я.М. <i>Heracleum sosnowskyi</i> Manden. на території Волинської височини	9
Експериментальна ботаніка	16
2. Гавій В.М. Вміст крохмалю в бульбах картоплі сортів зони Полісся України та його зміна в процесі зберігання	17
3. Гавій В.М., Серрано І.К., Суховєєв В.В. Дослідження впливу металокомплексів на основі параамінобензойної кислоти на окремі фізіологічні показники озимого жита в осінній період	20
4. Дорошенко Ю.А., Приплавко С.О. Порівняльна дія синтетичних регуляторів росту рослин на ріст озимої пшениці сорту Ювівата в осінньо-весняний період	24
5. Куліш К.А., Приплавко С.О. Дослідження епіфітної мікрофлори насіння томатів та огірків	29
6. Лобань Л.О., Дідик Л.В. Види державної охорони лісових природно-заповідних територій Ніжинського району (Чернігівська область)	34
7. Чабан А.М., Приплавко С.О. Порівняльна дія препарату Корневін та поживних речовин меду на процеси вкорінення живців смородини чорної	38
8. Черкас О.С., Приплавко С.О. Порівняльний вплив препарату Гетероауксин та розчину дріжджів на процеси вкорінення живців смородини чорної	41
9. Шиян Н.М. Анотований конспект родини Araceae флори України	44
Екологічні проблеми навколишнього середовища	49
10. Бондаренко О.Ю., Васильєва Т.В. Деякі особливості антропогенних перетворень флори пересипів Півдня України	50
Рациональне природокористування	56
11. Зуєв В.Н., Рожков А.А. Инвентаризация прудов и малых водохранилищ Барановичского района	57

12. Panasiuk D., Dobkowska E. The functioning of the European Union Emissions Trading System.....	61
13. Poniatowska A. Assessment of municipal waste management in Poland compared to other European countries	71
14. Śnieżek T. Geographic Information System in the Core Stations of the Integrated Environmental Monitoring System in Poland	85
Анатомо-фізіологічні дослідження людини і тварин	98
15. Дзюба В.О., Кучменко О.Б., Яковійчук О.В. Дозозалежний вплив доксорубіцину на показники пероксидного окислення ліпідів у тканинах печінки щурів	99
16. Яковійчук О.В., Данченко О.О., Бугонько І.Ю., Майборода Д.О., Дзюба В.О. Активність сукцинатдегідрогенази та 2-оксоглутаратдегідрогенази у м'язових тканинах гусей за дії розчину менадіону в період раннього постнатального онтогенезу	103
Зоологічні дослідження	106
17. Гаврилюк Н.И., Лайша Ю.В. Божьи коровки (Coleoptera, Coccinellidae) города Барановичи (Беларусь).....	107
18. Довбня И.В., Форощук В.П. Использование метода флуктуирующей асимметрии для оценки условий обитання пряткой ящерицы на территории Луганщины.....	110
19. Инжилевский А.Л. Таксономическая структура орнитофауны г. Барановичи	113
20. Луцька М.П., Сіренко А.Г. До питання про екологічні групи стафілінід-стратібіонтів Українських Карпат та прилеглих територій	119
21. Сіренко А.Г., Заброда В.В., Арабчук О.І. Справжні пильщики (Tenthredinidae, Hymenoptera, Insecta) Національного природного парку «Верховинський»	125
22. Шешурак П.Н., Назаров Н.В., Стрелец А.В. Азиатская божья коровка, или хармония изменчивая, <i>Harmonia axyridis</i> (Pallas, 1773) (Coleoptera: Coccinellidae) в Черниговской области (Украина).....	130
23. Черняк Ю.А. Видовой состав жуков-мягкотелок подсемейства Malthininae (Coleoptera: Cantharidae) Беларуси.....	135

24. Якубович А.С. Предварительные результаты изучения питания бесхвостых земноводных (Amphibia, Anura) рода <i>Rana</i> на территории Барановичского района Беларуси	138
Історія біології	143
25. Коваленко С.Г., Васильєва Т.В., Немерцалов В.В., Бондаренко О.Ю. Видатні педагоги-біологи Новоросійського університету. Валеріан Вікторович Половцов	144
26. Крецул Н.І. Академік В.І. Липський та ботанічний сад Української академії наук (1918-1928 рр.)	148
Біологічна та валеологічна освіта у школі та вузі	153
27. Baranowska A.B., Baranowski A. Teaching vocabulary with Mind Mapping software	154
Відомості про авторів	183

УДК 556(476)

Зуев В.Н., Рожков А.А.

Инвентаризация прудов и малых водохранилищ Барановичского района

Барановичский государственный университет, Республика Беларусь

В статье рассматриваются вопросы инвентаризации прудов и малых водохранилищ Барановичского района Брестской области Республики Беларусь. Для визуального выявления водных объектов использовались ресурсы публичной земельно-информационной карты Беларуси (<http://gismap.by>) и геоинформационного портала Google Earth. Выявлено **111** прудов, приуроченных к бассейнам 26 рек района.

In article questions of inventory of ponds and small reservoirs of the Baranovichy district of the Brest region of Republic of Belarus are considered. For visual identification of water objects resources of the public land and information map of Belarus (<http://gismap.by>) and the geoinformation portal Google Earth were used. It is revealed ponds dated for basins of 26 rivers of the area.

Ключевые слова: пруды, природопользование, инвентаризация, Барановичи.

Водохранилище – искусственный водоем, образованный водоподпорным сооружением в целях хранения воды и регулирования стока [1].

Согласно принятой в Беларуси классификации, пруд – это искусственный водоем площадью водного зеркала до 1 км^2 (за исключением технологических прудов рыбоводных хозяйств), созданный путем перегораживания плотиной малых рек, ручьев, временных водотоков или обвалования территории вне русла (в понижениях рельефа, на равнинных участках местности, в искусственных выемках) [2]. В Водном кодексе Республики Беларусь используется и такой термин как пруд-копань, под которым понимается небольшой искусственный водоем в специально выкопанном углублении на поверхности земли, предназначенный для накопления и хранения воды для различных хозяйственных целей.

В монографии И.И.Кирвеля указывается такая граничная характеристика малых водохранилищ (далее по тексту – МВ) как водная масса менее 10 млн м^3 и площадь зеркала менее 2 км^2 [3, с.18].

Необходимость строительства прудов и МВ определяется локальными потребностями в воде. Пруды выполняют функцию водонакопления и в дальнейшем используются в различных целях – источник воды для хозяйственных объектов и сельхозугодий, рыборазведение, птицеводство, энергетических, рекреационных. В Беларуси традиция строительства прудов на реках (запрудного типа) и прудов-копаней существует с раннего средневековья и было ориентировано на хозяйственное освоение территории.

И.И.Кирвель отмечает главное отличие между прудом и малым водохранилищем – сброс воды из прудов в отличие от водохранилища, как правило, не регулируется, а происходит автоматически после достижения уровнем воды определенной отметки.

Возможность создания пруда в том или ином месте обуславливается природными условиями, а именно наличием запасов подземных или поверхностных вод.

Необходимость в проведении настоящего исследования обусловлена недостатком количественных и качественных сведений о прудах и МВ Барановичского района Беларуси. В советские времена проводился учет только прудов, имеющих хозяйственное значение. Полных сведений о количестве прудов и их состоянии нет.

И.И.Кирвелем отмечается, что практически не изучен гидрологический режим малых водотоков, наполняющих пруды, сток воды и наносов [3, с.19]. Он же указывает на два основных недостатка в изучении прудов Беларуси: отсутствие балансовых исследований и изучение прудов в отрыве от их водосбора.

Барановичский район находится на севере Брестской области Республики Беларусь, граничит с Минской и Гродненской областями. Площадь района составляет 2,2 тыс. км². Северная часть района – это южные склоны Новогрудской возвышенности, южная часть – Барановичская равнина.

Все 26 рек Барановичского района относятся к бассейну реки Неман. Наиболее крупной рекой является Щара. Ее основными притоками на территории района являются реки Мышанка, Молотовка, Лохозва, Смолянка и Исса. На территории района берёт начало река Молчадь; на севере района берёт начало река Сервечь, В северо-восточной части района протекает река Змейка, являющаяся притоком реки Уша [1].

Для первичной инвентаризации прудов и МВ Барановичского района нами использованы ресурсы публичной земельно-информационной карты Беларуси (<http://gismap.by>) и геоинформационного портала Google Earth. Выявление прудов и МВ проводилось путем визуального выявления водных объектов, приуроченных к бассейнам рек района, и сравнения их изображений на двух вышеуказанных источниках (рис.1).

Рис. 1 – Изображение пруда в дер.Вольно

В результате визуального выявления было выявлено 111 прудов и малых водохранилищ, распределенных по бассейнам рек района следующим образом (табл.1.)

Таблица 1.
Распределение прудов и малых водохранилищ по бассейнам рек Барановичского района

Название водотока	Количество прудов и МВ
Басины	2
Блошная	1
Вепринка	0
Деревянка	2
Жеребиловка	3
Змейка	10
Змейка (Вольновская)	2
Исса	9
Колбовичи ручей	2
Кочерыжка	2
Лохозва	1
Молотовка	4
Молчадь	5
Мутвица	0
Мшанка	0
Мышанка	13
Нитка	1
Новосадка	7
Полонка	5
Рыжовка	0
Своротва	6
Сервечь	10
Смолянка	2
Соколовичи	1

Продолжение таблицы 1

Уша	1
Щара	10
Бессточные пруды-копани	12
Всего	111

Таким образом, на основании изучения картографического материала плотность распределения прудов в Барановичском районе составляет $0,05/\text{км}^2$, что близко к среднему показателю по Республике Беларусь.

Следующим этапом исследований будет гидроморфологическое описание прудов и МВ района, а также проведение гидрохимических исследований водоема и водотока, на котором создан пруд.

Литература

1. Блакітная кніга Беларусі: энцыклапедыя / рэдкал.: Н. А. Дзісько [і інш.]. – Мн.: БелЭн, 1994. – 415 с.
2. Водный кодекс Республики Беларусь от 15.07.1998 №191-З; с изменениями и дополнениями от 01.01.2014. – Режим доступа: <http://pravo.newsby.org/belarus/kodeks/k030.htm>
3. Кирвель, И.И. Пруды Беларуси как антропогенные объекты, их особенности и режим: монография. / И.И.Кирвель. – Мн.: БГПУ, 2005. – 234 с.